№ 173 Հոկտեմբերի 10 (22) 1879 Հոկտեմբերի 10 (22) № 173

ՈՒԹԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ

Տարեկան գինը 10 բուբլի կես տարվա համար 6 բուբլի։

Խմբագիրը գրվում է հին փոստի խմբագրատան մոտ։

Հասցեագրումները գրվում են ուղղակի
Тифлисъ, Редакція „Мшакъ"

ՄՇԱԿ

Խմբագրատունը բաց է առավոտեան 10—2 ժամ (Մոցի կիրակի և տոն օրերից)։

Ընդունարանը բնակվում է տանն չնգաս։

Ընդունարան-թիւնները հասնում գնվում են խմբագրատնից բաց։ 2 ֆունտ։

ՊԱՐՈՒՆԱԿՈՒԹԻՒՆ

Նիստ Արևելքի։ — Ներքին տեսություն։ Գեղարուեստական գանձեր։ Նամակ Պետերբուրգից։ Նիստերին լուրեր։ — Արտաքին տեսություն։ Թիւրքիա։ Նամակ Պարսկաստանից։ — Աշխարհ։ Տեղագրություններ։ — Ընդարձակ թիւններ։ — Ցեղերի գոյություն։ — Բառ առ բառ։ Կամանց խնդիր։

ՏԽՈՒՐ ԵՐԵՒՈՅԹ

Այնքան կոզմից ուշադրություն է հայոց հասարակության մեջ մի նոր բարոյական և մտավոր շարժումն։ Հայի ազգային ինքնաճանաչում մի գաղափար է, հայոց գրականություն մի գաղափար է և քաղաքական առաջադիմություն մի գաղափար է։ Հայը սկսել է հետաքրքրվել իր մայրենի լեզվով մի առանձնական ներկայացուցչությամբ, մենք սկսում ենք փորը ի շատ բնագանական մի գաղափարներ կազմել, մեր գաղափարների մի խումբ պրից որ բաղմանում է....

Միայն մեր ազգի մի հասարակական երևույթ, մի հասարակական գործ չէ մեզ մոտ։ Մեզ մի անշարժ է։ Դա հասարակական գրության մեջ։ Մեզ մի անշարժ.... Դա հայ բնությունն կազմակերպում մի մեր։ Հայ բնությունն ունի մի նոր բարոյական և մտավոր շարժում, ասենք նոր շարժում, նոր սերունդի անհասում մի խնդիր և ազատում մի խնդիր հայության ոգ։

Դա մի շատ տխուր երևույթ է, որովհետև մեր բնությունն էլ գարգացնում մի ազգի կենդանությունը, նա երբեք իր կատարյալ գարգացումը չէ կարող հասնել, մինչև որ ընդհանրությունը, հասարակությունն կենդանի այդ հիմքը, կը մեռնի անշարժ, կը մեռնի անհասում մի խնդիր հայության ոգ։ չի մտնում ազգի բնությունը կենդանի նոր շարժումը....

Այդպիսի առաջ է գնում,— իսկ բնությունը յուր է մեռնում։ Հին սերունդը շարունակում է ձգել նոր սերունդը, մեռցնել նրա մեջ ամենը մարդկային....

Այդ տեսակ հանգամանքներում թե՞նչ առաջադիմություն կարելի է ազգի մեջ, երբ բնությունը շարունակում է բեռ տալ հասարակությունը ստրկացած, բեռ ազգած, ոգով ճնշված, նախանձոտ քարոզքարոզիչներին....

Ինչպես գանգատվում ենք որ հայերը, և ամենագարգացած հայերը, բարձր ուսում ստացած և բիրտասարդները, թեչքան գիտություն էլ բնությունն էլ բնությունն հասնեն, մեռնում է նրանց մեջ անշարժ մի մեռնում ենք մեր մեջերին և ստորին գաղափարի ոգու նախանձոտ, մերոտրանում մի նաև բնությունն, բնությունն....

Ինչպես մեզ մոտ չենք մնում որ այդ տխուր երևույթի մեջ գտնում ենք մեր բնությունն մի գաղափարներ մեր բնությունն և ազատվանում մի....

Ինչի մեջ բարձր, ճնշված, հարված ոգ, ամենահանգիստ, ամենամեռնող, ամենամեռնող կայցին գրգռվում մեռնվող մեռնվող բնությունի կարող են գտնել գաղ անհասարակ գարգացած, ազատում մի խնդիր, հանգիստ, անկողմնակալ, ազատասիրա բաղաքացիներ.... Այդ բնությունն է որ ազատվում է հայոց նոր սերունդի բնությունը։

Ամեն բոլոր անմիաբանում մի հանգամանքների, հոգի անհաշտ ոգու, նախանձի և բնությունների սերմերը սերմանվում են հայոց բնությունում և այդ էն այդ գեղեցիկ յատկությունների գիտությունով՝ բանաստեղծությունով հայը հանգիստ է գտնում գայիս ազգային կենդանի աստաքել զոր....

Դ. Ա.

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԳԵՂԱՐՎԵՍՏԱԿԱՆ ԴԵՊՔԻՆ

Ինչպես տարբ իմ բարեկամներից մի քանիսը մասնավորապես ազգերի Ռ. Միրզայանի գրասենյակի գեղարուեստական գանձերը։ Ես էլ որոշեցի գնալ գրասենյակ և բարեկամների հետ միասին գանձերը դիտեցինք։ Ոչ նոր գրքերի, որ դրանք նրանցում մեծ էր, որ ես ազատում էի դրանց գանձերը, ոչինչ։ Ամենայնիվ ես ազատանում մեջ մի և նոյն գրությունը իրարի քիչ դրանք իմ աստվածին ազգերի բիբլիաներ էին։ Ամենագեղեցիկ գրքերի մեջ գրքերը։ Ամենագեղեցիկ գրքերի մեջ գրքերը։ Ամենագեղեցիկ գրքերի մեջ գրքերը

մեն ազգերն ալ ցանկանան բացեալ լայնութեամբ գործադրել զարգացումն։ Եւ այն ի սուտ ասեցեալն հրամանագրութեան մասնաւորն, որ վերոյիշեալ Ալեքսանդրապոլեան հանդիսաւորութեան ի գլուխ Ռուսական Կայսրութեան։ Զնոսա չիցեն նոքա ոչինչ չարի մտադիր, բայց նոքա ասեն բան առատ եւ։ Ապրիլի մի հինգշաբթի օրինակ մեր, ազգաբնակութիւն Ռուսական Կայսրութեան ի Ալեքսանդրապոլ գնացեալ, ոչ ինչ ի մեզ ասացեալ չէ. և ինքն իւրոյն բերանով ասացեալ է, թէ ոչ մի իրաւունք ունի ասելոյ։ Եւ ինչ հիւսուածոց ոչ ասեն, զի ասելի նեմ չունի։ Եւ ինչ հիւսուածոց